

מעלת התפילה

מאת : עזרא מרום

בעמדנו לפני יום הדין- ראש השנה- יום שעליו נאמר בתפילה: "היום הרת עולם, היום יעמיד במשפט כל יצורי עולם" מן הראוי להזכיר את הנאמר במסכת ראש השנה ט"ז ע"ב: "ארבעה דברים מקרעין גזר דינו של אדם ואילו הן צדקה, צעקה (=תפילה), שינוי השם ושינוי מעשה מרעה לטובה". ברוח זו נאמר בתפילות ראש השנה: "תשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזירה". במאמר זה נתמקד במעלת התפילה. במדרש הפליגו במעלת התפילה. להלן נצטט כמה ממאמרי חז"ל: במדרש ספרי נאמר "יפה שעה אחת בתפילה יותר ממעשים טובים ושקולה תפילה כנגד כל המצוות. (ספרי ואתחנן). במדרש שוחר טוב נאמר: "אין עומד לו לאדם לא ממונו ולא חכמתו ולא גבורתו ומה עומד לו- תפילתו."

התפילות נתקנו במקום הקרבנות כמאמר חז"ל במדרש בראשית רבה ס"ח: תפילות כנגד תמידין תיקנום. כיצד? תפילת שחרית כנגד תמיד של שחר, מנחה כנגד תמיד של בין הערביים. תפילת הערב כנגד איברים ופדרים שלא נתעכלו מבעוד יום שקרבין והולכים כל הלילה. וכל יום שיש בו קרבן מוסף יש בו תפילת מוסף. הנביא הושע אומר "ונשלמה פרים שפתינו" (י"ד, 3) במסכת מגילה כ"ז ע"א: סבירא ליה לרבי יוחנן דגדולה תפילה יותר מהתורה שהרי אלישע עשה את כל הניסים והחיה את בן השונמית ע"י תפילה שנאמר: ויבוא ויסגור הדלת בעד שניהם ויתפלל אל ד (מלכים ב, ד 33). וכן לא יצאו ישראל ממצרים אלא ע"י תפילה שנאמר: ויאנחו בני ישראל מן העבודה ויזעקו ותעלה שועתם אל ד' וישמע ד' את נאקתם. (שמות ב, 23). להלן נתמקד במעלת התפילה מול הקרבנות. בגמרא ברכות ל"ב ע"ב נאמר: גדולה תפילה יותר ממעשים טובים, שאין לך גדול במעשים טובים יותר ממשה רבנו. אף על פי כן לא נענה אלא בתפילה". ועוד נאמר שם: גדולה תפילה יותר מן הקרבנות.

מעלת התפילה חשובה יותר מהקרבת הקרבנות בבית המקדש שנאמר: "למה לי רוב זבחיכם יאמר ד' (ישעיהו א, 11). וכתוב אח"כ בפרישכם כפיכם אעלים עיני מכם. רש"י במקום כותב כיון שאמר למה לי רוב זבחיכם מה לו להוסיף ובפרישכם כפיכם. מכאן שגדולה תפילה יותר מהקרבנות.

השל"ה הקדוש כותב בסדורו שער השמים: האמת היא שהתפילה מעולה ומשובחת יותר מן הקרבן ומונה כמה סיבות לכך:

- א. התפילה נאמרת על כל סוגי החטאים והעוונות ואפילו על פשעים שאין להם כפרה בקרבן, לעומת זאת הקרבן ספציפי ומועיל רק לסוג אחד בלבד של החטא או השגגה כמו קרבן חטאת, קרבן אשם, קרבן יולדת, קרבן נזיר וכו'
- ב. לקרבן יש זמן מוגבל: יש קרבן תמיד של בקר, יש קרבנות מוסף, ויש כאלה המוקרבים בערב. בלילה לא מקריבים קרבנות. לעומת זאת התפילה אינה מוגבלת בזמן ויכולה להיאמר בכל עת ובכל שעה משעות היום והלילה.
- ג. את הקרבן מותר להקריב במקום מסויים בלבד שנאמר: "הישמר לך פן תעלה עולותיך בכל מקום אשר תראה" (דברים י"ג, 13) ואילו התפילה לא מוגבלת במקום מסויים שנאמר: "בכל מקום אשר אכיר את שמי אבוא אליך וברכתיך" (שמות כ, 21).
- ד. הקרבן נעשה ע"י שליח, הכהן המקריב ואילו התפילה נאמרת ע"י האדם עצמו ללא צורך בשליח.
- ה. הקרבנות תלויים בבנין המקדש, משחרב המקדש אין באפשרותינו להקריב קרבנות. לעומת זאת התפילה נאמרת בכל מצב גם כשבית המקדש לא קיים. בית התפילה- בית הכנסת- נקרא "מקדש מעט".

לזכות עזרא בן מרסל שמחה וחנה בת מלכה –רחל ומשפחתם
שיכתבו בספר חיים ברכה ושלו